

Dosarul nr. 2r-275/23
2-22039088-01-2r-23062023

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud. Gh. Stratulat)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. I. Cotruță, I. Țurcan, A. Braga)

DECIZIE

06 septembrie 2023

mun. Chișinău

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

Completul de judecată, în componența:
Președinte, judecător
Judecători

Viorica Puica
Oxana Parfeni
Aliona Donos

examinând recursul declarat de către Irina Ghețivu,
în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Inspectoratul
General al Poliției împotriva Irinei Ghețivu cu privire la recuperarea cheltuielilor
pentru dezvoltarea profesională inițială,

împotriva încheierii din 11 mai 2023 a Curții de Apel Chișinău, prin care a
fost restituită cererea de apel depusă de Irina Ghețivu, din motiv că apelul a fost
declarat în afara termenului legal, iar apelanta nu solicită repunerea în termen,

c o n s t a t ă:

La 22 martie 2022, Inspectoratul General al Poliției a depus cerere de chemare
în judecată împotriva Irinei Ghețivu cu privire la recuperarea cheltuielilor pentru
dezvoltarea profesională inițială, în sumă de 22 262,58 de lei.

Prin hotărârea din 05 septembrie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru,
s-a admis cererea de chemare în judecată depusă de Inspectoratul General al
Poliției. S-a încasat de la Irina Ghețivu, în beneficiul Inspectoratului General al
Poliției, suma de 22 262,58 de lei, cu titlu de cheltuieli suportate pentru
dezvoltarea profesională. S-a încasat de la Irina Ghețivu, în beneficiul statului, taxa
de stat în sumă de 667,87 de lei.

La 20 februarie 2023, Irina Ghețivu a declarat apel împotriva hotărârii din 05
septembrie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, invocând dezacordul cu
hotărârea instanței de fond (f.d.34-39).

Prin încheierea din 11 mai 2023 a Curții de Apel Chișinău, s-a restituit cererea
de apel depusă de Irina Ghețivu, din motiv că apelul a fost declarat în afara
termenului legal, iar apelanta nu solicită repunerea în termen.

La 06 iunie 2023, Irina Ghețivu a depus cerere de recurs împotriva încheierii
din 11 mai 2023 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului,

repunerea în termen a cererii de apel, casarea încheierii contestate, cu restituirea cauzei la Curtea de Apel Chișinău, în alt complet de judecată.

În motivarea recursului, a indicat că nu este de acord cu încheierea instanței de apel, deoarece lezează grav drepturile sale la un proces echitabil, acces la justiție și la o instanță imparțială.

A menționat că nu a cunoscut despre cererea de chemare în judecată depusă de Inspectoratul General al Poliției, la materialele dosarului nu există careva probe că a fost informată despre data, ora și locul ședinței de judecată. Despre existența litigiului a aflat de la executorul judecătoresc.

A mai invocat că, în perioada de la 27 mai 2022 până la 13 noiembrie 2022 nu s-a aflat pe teritoriul Republicii Moldova, fapt confirmat prin extrasul din Sistemul informațional integrat al Poliției de Frontieră, privind traversarea frontierei de stat.

A susținut că, la 23 ianuarie 2023, a înregistrat o cerere la Judecătoria Chișinău, sediul Centru, pentru a face cunoștință cu materialele dosarului. La 30 ianuarie 2023 a făcut cunoștință cu dosarul și la data de 20 februarie 2023 a înaintat cererea de apel împotriva hotărârii din 05 septembrie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

În conformitate cu art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat încheierea contestată la data de 11 mai 2023 și a expediat participanților la proces copia încheierii, prin scrisoarea de însoțire din 19 mai 2023 (f.d. 77), însă, la actele cauzei nu se regăsește dovada de recepționare a acesteia de către recurentă, astfel, recursul declarat la 06 iunie 2023 este în termen.

La 23 iunie 2023, Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa intimatului copia cererii de recurs, fapt ce se confirmă prin extrasul din poșta electronică, anexat la materialele dosarului (f.d. 87).

Până la examinarea recursului, intimatul Inspectoratul General al Poliției nu și-a valorificat drepturile sale procedurale și nu a depus referință.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) din Codul de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza dosarului și a materialelor anexate la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Examinând temeiurile invocate în cererea de recurs în raport cu materialele dosarului și prevederile legale aplicabile speței, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de către Irina Ghețivu urmează a fi respins, cu menținerea încheierii instanței de apel, din motivele ce succed.

În conformitate cu prevederile art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Completul de judecată relevă că dispozitivul hotărârii primei instanțe, în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Inspectoratul General

al Poliției împotriva Irinei Ghețivu cu privire la recuperarea cheltuielilor pentru dezvoltarea profesională inițială, a fost pronunțat la 05 septembrie 2022 (f.d.25).

În conformitate cu art. 110 din Codul de procedură civilă, termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

Art. 113 din Codul de procedură civilă prevede că, dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța de judecată. Nerespectarea termenului atrage după sine decăderea din dreptul de a efectua actul de procedură, dacă legea nu prevede altfel.

Completul de judecată învederează că, art. 362 alin. (1) și (3) din Codul de procedură civilă statuează că termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel. Repunerea în termen de apel se face de către instanța de apel în cazurile și în ordinea prevăzute de art.116.

În conformitate cu art. 116 alin. (1), (3) și (4) din Codul de procedură civilă, persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță. La cererea de repunere în termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului. Totodată, trebuie efectuat actul de procedură care nu a fost îndeplinit în termen (să fie depusă cererea, să fie prezentate documentele respective etc.). Repunerea în termen nu poate fi dispusă decât în cazul în care partea și-a exercitat dreptul la acțiune înainte de împlinirea termenului de 30 de zile, calculat din ziua în care a cunoscut sau trebuia să cunoască încetarea motivelor care justifică depășirea termenului de procedură.

Completul de judecată reține că cererea de apel împotriva hotărârii din 05 septembrie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru a fost depusă de Irina Ghețivu, la data de 20 februarie 2023, cu depășirea termenului de 30 de zile, prevăzut de art.362 alin.(1) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu prevederile art. 369 alin. (1) lit. b) din Codul de procedură civilă, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelul a fost depus în afara termenului legal, iar apelantul nu solicită repunerea în termen sau instanța de apel a refuzat să efectueze repunerea în termen.

Prin urmare, Curtea de Apel Chișinău, prin încheierea din 11 mai 2023, corect a restituit cererea de apel declarată de Irina Ghețivu împotriva hotărârii din 05 septembrie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, ca fiind depusă înafara termenului legal (f.d. 72-75).

În situația în care dispozitivul hotărârii judecătorești a fost pronunțat la 05 septembrie 2022, în temeiul art. 111 alin.(3) din Codul de procedură civilă, termenul de contestare cu apel a început a curge din ziua imediat următoare zilei de pronunțare a dispozitivului hotărârii judecătorești, adică începând cu data de 06 septembrie 2022, ultima zi a termenului fiind data de 05 octombrie 2022 (zi de miercuri).

Astfel, instanța de apel justificat a reținut că Irina Ghețivu a declarat apelul peste termen. Or, recurenta are obligația de a se folosi cu bună-credință de drepturile sale procedurale, în conformitate cu prevederile art. 56 alin. (3), art. 61 alin.(1) din Codul de procedură civilă.

Completul de judecată precizează că, alegațiile aduse de către recurentă nu justifică omiterea termenului de declarare a apelului, în situația în care apelantei/recurentă i-a fost expediată, prin intermediul oficiului poștal, încheierea din 23 martie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, prin care s-a acceptat în procedura cu valoare redusă cererea de chemare în judecată depusă de Inspectoratul General al Poliției, precum și cererea de chemare în judecată cu înscrisurile anexate, la adresa din mun.Chișinău, str.Grenoble 255, bl. 1, ap. 35 (f.d. 21), aceeași adresă fiind indicată de Irina Ghețivu în cererea de apel și în cererea de recurs (f.d. 34, 79).

Mențiunile recurente precum că nu a cunoscut despre examinarea cauzei și despre hotărârea emisă, deoarece în perioada de la 27 mai 2022 până la 13 noiembrie 2022 nu s-a aflat pe teritoriul Republicii Moldova, și că a făcut cunoștință cu dispozitivul hotărârii la 30 ianuarie 2023, în incinta Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, iar la 20 februarie 2023 a depus cererea de apel, după ce a făcut cunoștință cu materialele dosarului, nu justifică omisiunea de a se conforma prevederilor legale.

Art. 362 alin. (1) din Codul de procedură civilă într-o manieră certă și clară leagă termenul de 30 de zile de contestare de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dar nu de la data comunicării actului judecătoresc.

La depunerea cererii de apel împotriva hotărârii din 05 septembrie 2022, apelanta/recurentă nu a solicitat repunerea în termenul pentru declararea apelului.

Completul de judecată reiterează că, repunerea în termen pentru declararea apelului putea fi soluționată de către instanța de apel doar în condițiile în care Irina Ghețivu ar fi formulat o cerere de repunere în termen cu prezentarea probelor pertinente și admisibile în justificarea acestei omisiuni, ceea ce la caz lipsește. Or, solicitarea de repunere în termen este o prioritate a apelantei și nu poate fi soluționată din oficiu de către instanța de apel.

Prin urmare, instanța de apel corect a reținut că Irina Ghețivu nu a solicitat repunerea în termenul pentru declararea apelului, în temeiul art. 116 din Codul de procedură civilă.

Cu referire la solicitarea de repunere în termenul de apel împotriva hotărârii din 05 septembrie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, menționată în recursul declarat de către Irina Ghețivu, Completul de judecată notează că aceasta nu ține de competența instanței de recurs. Or, repunerea în termenul de apel se soluționează de către instanța de apel, în conformitate cu art. 362 alin.(3) din Codul de procedură civilă.

În context, Completul de judecată remarcă că prin impunerea unor termene limită în vederea valorificării drepturilor pretinse a fi lezate se urmărește o bună administrare a justiției și asigurarea securității raporturilor juridice.

Completul de judecată accentuează că legiuitorul prin stabilirea unui termen de declarare a apelului a urmărit: asigurarea celerității procesului civil în întregime, în special luându-se în considerare și fazele facultative ale procesului civil, cum ar

fi executarea silită, apelul; stimularea persoanelor care dispun de dreptul la apel de a-l valorifica într-un termen prevăzut de lege; asigurarea stabilității raporturilor juridice constatate prin hotărârea primei instanțe, întrucât acestea nu pot să rămână până la infinit sub amenințarea pronunțării unei noi soluții; oferirea participanților la proces a unei perioade suficiente de a lua cunoștință de materialele dosarului și de a formula motivarea cererii de apel.

Prin prisma respectării dreptului de acces liber la justiție, garantat de art. 6 § 1 din Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, art. 20 al Constituției Republicii Moldova și art. 5 din Codul de procedură civilă, relevat și în jurisprudența CEDO, precum și dreptul la un recurs efectiv garantat de art.13 din Convenție, circumstanțele relatate denotă că recurenta și-a neglijat dreptul de valorificare a drepturilor procedurale în sensul și termenul stabilit de legiuitor.

Din considerentele redate, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul declarat de către Irina Ghețivu împotriva încheierii din 11 mai 2023 a Curții de Apel Chișinău, cu menținerea încheierii contestate.

În conformitate cu prevederile art. 424 alin.(2), art. 427 lit. a), art. 428 din Codul de procedură civilă, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de către Irina Ghețivu.

Se menține încheierea din 11 mai 2023 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Inspectoratul General al Poliției împotriva Irinei Ghețivu cu privire la recuperarea cheltuielilor pentru dezvoltarea profesională inițială.

Decizia este irevocabilă.

Președinte, judecător

Viorica Puica

Judecători

Oxana Parfeni

Aliona Donos